

दहशतवादाचा प्रभावी व समर्थपणे मुकाबला
करण्यासाठी निर्माण करण्यात आलेल्या
“फोर्स वन दलामध्ये” सलग दोन वर्ष सेवा
करणान्या अधिकारी /कर्मचाऱ्यांना विशेष सेवा
पदक प्रदान करण्यास मंजूरी देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: पीएमडी-१०१२/प्र.क्र.३०/पोल-१,

३० वा मजला, सेंटर -१, जागतिक व्यापार केंद्र,

कफ परेड, मुंबई-४०० ००५,

तारीख: २९ जून, २०१३.

प्रस्तावना:-

संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यात दहशतवादी / अतिरेकी यांच्याकडून संभाव्य हल्ल्यांचा प्रभावी व समर्थपणे मुकाबला करण्यासाठी फोर्स वन नावाने अत्याधुनिक शस्त्रांनी सज्ज असे विशेष कमांडो पथकाची शासन निर्णय क्र. आयएसएस-१००९/प्र.क्र.८४/विशा-४, दि.०२/०४/२००९ अन्वये निर्मिती करण्यात आलेली आहे. सदर पथकाचे कार्यक्षेत्र हे संपूर्ण महाराष्ट्र राज्य असून, या पथकात प्रतिनियुक्तीवरील निवडीकरिता विविध पोलीस घटकातून इच्छुक पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांची प्रथमतः नियुक्तीपुर्व प्रशिक्षणाकरीता प्राथमिक / तात्पुरती निवड करून नियुक्तीपुर्व खडतर व अत्यंत कठोर असे प्रशिक्षण देण्यात आलेले आहे. नियुक्तीपुर्व प्रशिक्षणात कमांडोची शारीरिक व मानसिक क्षमता उच्चतम ठेवण्याकरीता सराव घेवून त्यांची क्षमता व स्तर वाढविण्याकरीता वेळोवेळी उजळणी प्रशिक्षणही देण्यात येते. अत्याधुनिक शस्त्रांची माहिती व हाताळणीचे प्रशिक्षण देण्यात येवून शस्त्र कौशल्य वाढविण्यात येते व याचबरोबर गोळीबार सराव वारंवार घेवून विशेष पथकास आवश्यक असणारी क्षमता निर्माण करण्यात आली आहे. याचबरोबर वेपन टॅक्टीस, फर्स्ट एड, डिमोलेशन अॅण्ड ब्रिचिंग, रेकी करणे, ऑपरेशन प्लॅनींग, स्लिदरींग, रॅप्लींग, क्राओमागा, याबाबत त्या त्या क्षेत्रातील तज्ज्ञांकडून ज्ञान देण्यात

येवून प्रशिक्षित केलेले आहे. अतिरेकी कारवायांमध्ये मुख्यतः स्फोटकांचा वापर होत असल्याने त्याची माहिती, वापर व हाताळणी याबाबत कमांडोना विशेष प्रशिक्षण देण्यात आला आहे. या व्यतिरिक्त अशा विविध व नाविन्यपूर्ण प्रशिक्षणाने कमांडो पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांना प्रशिक्षित केलेले आहे.

महाराष्ट्रात विविध भागांत असणारी जलद प्रतिसाद पथके (Rapid Action Force) यांना एकत्रित आणून त्यांचे कार्यात मार्गदर्शन करण्याचे विशेष कार्य -फोर्स वन पथक करीत आहे. फोर्स वन पथकाची सेवा, ही अत्यंत खडतर व विशेष अशीच आहे. या पथकात कार्यरत अधिकारी/ कर्मचारी यांनी त्यांचे कर्तव्य पार पाडीत असताना शारिरीक क्षमता व फायरींग स्कील निरंतरपणे उत्तम ठेवणे आवश्यक आहे. ज्याप्रमाणे शासन निर्णय क्र. पीएमडी १२९०/२२४४/प्र.क्र.९१/पोल-१, दिनांक २२ जुलै, १९९२ नुसार नक्षलग्रस्त भागात सेवा करणारे सर्व स्तरातील पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांना “विशेष सेवा पदक” देण्यात येते त्याच धर्तीवर फोर्स वन दलातील कमांडो पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांना त्याचा फोर्स वन कमांडोचा प्रशिक्षण कालावधी धरून सलग दोन वर्षे सेवा केल्यास त्यांना “ विशेष सेवा पदक” देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय:-

संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यात दहशतवादी/ अतिरेकी यांच्याकडून संभाव्य हल्ल्यांचा प्रभावी व समर्थपणे मुकाबला करण्यासाठी फोर्स वन नावाने अत्याधुनिक शस्त्रांनी सज्ज असे विशेष कमांडो पथक निर्माण करण्यात आलेले आहे. या पथकातील कमांडो पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांना त्याचा फोर्स वन कमांडोचा प्रशिक्षण कालावधी धरून सलग दोन वर्षे सेवा केल्यास त्यांना “ विशेष सेवा पदक” देण्यास शासन मंजूरी देण्यात येत आहे.

२. फोर्स वन दलाची निर्मिती झाल्याच्या दिनांकापासून कार्यरत असलेल्या ज्या कमांडो पोलीस अधिकारी व कर्मचारी यांचा प्रशिक्षण कालावधी धरून सलग दोन वर्षांची सेवा पूर्ण झालेली आहे, अशा सर्व कमांडो पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी यांना सदर “विशेष सेवा पदक” देण्यात यावे. तसेच

दरवर्षी ज्या कमांडोंच्या सेवेची प्रशिक्षण कालावधी धरुन सलग दोन वर्ष सेवा पूर्ण होईल, त्या सर्व कमांडो पोलीस अधिकारी / कर्मचारी यांना सदर “विशेष सेवा पदक” देण्यात यावे.

३. यावर होणारा खर्च मागणी क्र.बी-१, “२०५५ पोलीस (००)-१०९ जिल्हा पोलीस (००)(०१) जिल्हा पोलीस दल-२१- सामुग्री व पुरवठा (२०५५ ०१६८)” या लेखाशिर्षाखाली त्या-त्या वर्षी मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.४११/१२/ व्यय-७, दिनांक २९.१०.२०१२ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०६२९१३५००८७२२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(कैलास बिलोणीकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.मंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा.राज्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६) मा. मुख्य सचिव यांचे सचिव मंत्रालय, मुंबई
- ७) अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ८) प्रधान सचिव (विशेष) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई

- ९) प्रधान सचिव (अपील व सुरक्षा) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- १०) प्रधान महालेखाकार (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई
- ११) महालेखापाल - १ (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई.
- १२) महालेखापाल - २ (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र, नागपूर.
- १३) महासंचालक व पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- १४) महासंचालक, ॲन्टी करप्शन ब्युरो, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- १५) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळ मर्यादित, मुंबई
- १६) महासमादेशक, गृहरक्षक दल व संचालक, नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- १७) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा महामंडळ, मुंबई.
- १८) पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई
- १९) सर्व पोलीस आयुक्त (लोहमार्गसह)
- २०) सर्व अपर पोलीस महासंचालक
- २१) सर्व परिक्षेत्रीय विशेष पोलीस महानिरीक्षक
- २२) सर्व जिल्हा पोलीस अधीक्षक
- २३) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- २४) निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई.
- २५) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- २६) वित्त विभाग (व्यय ७/अर्थसंकल्प-२), मंत्रालय, मुंबई.
- २७) सहाय्यक संचालक, भापोसे कक्ष, गृह विभाग, ३० वा मजला, सेंटर-१, जागतिक व्यापार केंद्र, कफ परेड, मुंबई.
- २८) गृह विभागातील सर्व कार्यासने, मंत्रालय, मुंबई
- २९) निवड नस्ती-पोल-१.